



# ПРЕС КЛИПИНГ

29.август 2011.



## НАСЛОВИ

Путари на испиту;(стр.2)

„Преквалификовани“ за пријаву и разговоре; (стр.3)

Повећање дефицита обесмислило би закон; (стр.4)

Сива економија цвета у неразвијеним општинама; (стр.5)

Влада сама буши државну касу; (стр.6)

Словенцима јефтиније уз три пута веће плате; (стр.7)

Уместо новог модела опет склапамо “пунто”;(стр.8)

<http://www.novosti.rs/vesti/naslovna/aktuelno.239.html:343054-Putari-na-ispitu>

## Путари на испиту

Т. С. - Д. И. К.

„Путеви Србије“ припремају тендер за одржавање путне мреже. И „Нибенс група“ тражи своју шансу да се пријави. Претквалификације ће бити одржане у октобру

„ПУТЕВИ Србије“ припремају тендер за избор путарских предузећа која ће у наредном периоду одржавати укупно 15.873,23 километра путне мреже Србије. Извођачи ће прво морати да прођу претквалификацију, коју „Путеви“ припремају за октобар. Они који прођу први тест моћи ће да учествују на тендеру за избор извођача, који ће бити расписан до краја године, најављује за „Новости“ Зоран Дробњак, генерални директор овог јавног предузећа.

- Уговори за одржавање ће се потписавати са извођачима на период од три до пет година, зависи за коју ће се варијанту одредити Влада Србије, пошто свака одлука „Путева“ мора да добије сагласност Владе - истиче Дробњак. - Очекујемо да ће се ситуација са „Нибенс групом“ ускоро решити тако да ће, надамо се, и ова предузећа која сада одржавају више од 5.000 километара путева учествовати на тендеру.

**КИЛОМЕТРИ** У надлежности „Путева Србије“ су магистралне и регионалне саобраћајнице, укључујући аутопутеве. До сада је о путној мрежи бринуло укупно 26 путарских фирми. Иначе, у Србији има 500 километара аутопутева, 178 километара полуаутопутева, 4.382,05 километара магистралних и 10.812,41 километар регионалних саобраћајница. О локалним путевима брину општине и градови.

Тренутна ситуација са решавањем проблема „Нибенса“, чије су фирме у блокади због приспелих кредита и увезаних гаранција, ипак, нимало не обећава. Банке, највећи повериоци, још припремају програме за опоравак путара из ове групације, држава се „држи по страни“, рачуни фирми и даље су у блокади, а поједини радници још нису примили заостале плате.

Ако се не пронађе решење за путаре, имаће проблеме и 5.200 радника, колико је запослено у групацији, али и банке којима „Нибенс“, према проценама, дугује око 130 милиона евра. Крајње решење, да држава путаре узме под своје, и фирме уђу у реструктурирање, за банке би било најнеповољније, пошто би могли да се опросте од наплате својих дугова. Јер док траје поступак реструктурирања, нема принудне наплате, а новац повериоци, делимично, могу да извуку тек када се цео процес оконча. А то обично траје годинама.

- Ту нема много паметовања: путари дугују банкама 130 милиона евра. Банке треба да пристану на, рецимо, 80 милиона евра, а оних 50 да забораве. То је једини начин да наплате већи део дуга, иначе ће изгубити много више од 50 милиона евра - објашњава за „Новости“ један банкар.

*Већина људи који активно тражи посао сматра да послодавци неће ни реаговати на њихову апликацију*

## **„Преквалификовани“ за пријаву и разговоре**

**\* Највише се траже фармацеути, инжењери електротехнике, економисти, инжењери статистике и информатике, комерцијалисти... \* Скромност у пракси никаква врлина**

Аутор: Санела Кесеги

Београд - Већина људи који активно траже посао, живи у страху да послодавац неће ни реаговати на њихову апликацију. Има и оних који иду из разговора на разговор, али без икаквих резултата, као и срећника који су, како кажу, на „регуларан“ начин, путем конкурса добили посао својих снова.

Према евиденцији националне службе за запошљавање, тренутно само на територији града има 94.562 незапослена лица, од тога 52.194 жене, док се у последња три месеца запослило 12.416 лица, од тога 6.246 жена.

Како кажу, највише се траже фармацеути, инжењери електротехнике, економисти, инжењери статистике и информатике, комерцијалисти, угоститељи, службеници осигурања, књиговође, а најмање су потребни: археолози, етнологзи, филозофи, историчари уметности, политиколози, социјални радници, молекуларни биолози, дефектолози, доктори стоматологије и медицине...

Марија Бабић већ две године тражи посао, како каже, редовно аплицира како за посао у својој струци, тако и за сродне послове, међутим до сада јој ниједан послодавац није одговорио.

- Полако губим наду, завршила сам Правни факултет, имала сам висок просек и већ дуже време не могу да нађем посао. Схватам да је проблем што немам искуства, али чињеница је да не могу ни да га стекнем, када на моје апликације нико не реагује. Бојим се да биографије нико и не прегледа. Компјутерски сам писмена, говорим енглески и руски језик. Ако се овако настави, мораћу да почнем да радим било какав посао, ако и то успем да нађем - каже Марија.

На популарним сајтовима за тражење посла, постоји могућност да се кандидат информише и о најситнијим детаљима који могу бити пресудни на потенцијалном разговору за посао.

- Не мислим да су моје квалификације занемарљиве. Завршила сам менаџмент на једном приватном факултету и имам искуства у послу којим желим да се бавим, чак сам радила и у иностранству, завршила разне курсеве, послушала сва релевантна предавања и семинаре из ове области, али већ годину и по дана не могу да нађем посао. Аплицирала сам преко разних

сајтова и само са једног ме је послодавац позвао на интервју, који је трајао пола сата и који се завршио тако што ми је средовечни господин рекао да сам превише квалификована за посао за који сам се пријавила - прича Ивана М.

Један од послодаваца Ружа Врбањац, која у приватном сектору послује више од деценије, каже да је задовољна својим запосленима, пре свега њиховом стручношћу, као и професионалним односу према задацима који се ставе пред њих, али да је у својој богатој историји имала и комичних ситуација.

- Пре неколико година, једна веома млада девојка се пријавила на место ПР-а, њене референце нису биле задовољавајуће и ми смо је одбили. Међутим, она, иако у том тренутку још није завршила факултет, била је толико упорна да је сваки дан долазила код моје секретарице да је убеђује да је она права особа за тај посао. Пошто ју је ова љубазно одбијала, а млада дама наставила да долази и „досађује“, одлучила сам да је на послетку примим на разговор. Оно што сам затекла и чула, било је посве супротно мојим очекивањима. Испоставило се да је девојка била крајње скромна када је писала своју биографију, јер није хтела да се „хвали“ док не дипломира. Али њене способности, као и контакти у медијском свету били су управо оно што је нама требало у том тренутку. Наравно, примила сам је и она је сада један од стубова наше фирме, прича Врбањчева.

[http://www.danas.rs/danasrs/ekonomija/povecanje\\_deficita\\_obesmisliло\\_bi\\_zakon.4.html?news\\_id=222402](http://www.danas.rs/danasrs/ekonomija/povecanje_deficita_obesmisliло_bi_zakon.4.html?news_id=222402)

***Треба ли Влада Србије да тражи повећање буџетског дефицита***

## **Повећање дефицита обесмислило би закон**

Аутор: Љ. Б.

Београд - Идеја да би Влада Србије могла да затражи повећање буџетског дефицита од ММФ-а који је до среде у нашој земљи не би ли се лакше изборила са новим таласом кризе привредницима у Србији не делује обећавајуће. Висока инфлација, слабији приходи буџета у другој половини године и криза недовољно су добар изговор за такво нешто сматрају привредници са којима смо разговарали.

Дефицит буџета Србије требало би да износи не више 4,1 одсто БДП-а и то на основу Закона о буџету који је усаглашен управо са ММФ-ом. Делегација ове финансијске институције, која до среде остаје у Београду и са којом Влада тренутно прича о новом аранжману, најавила је да би Србија могла да добије „попуст“ односно да би ММФ могао да јој одобри „нешто мало“ повећање буџетског дефицита како би се што лакше изборила с кризом.

Власник Модуса и председник Асоцијације малих и средњих предузећа Милан Кнежевић каже за Данас да ће одлука Влада да затражи „корекцију“ закона у ком је јасно дефинисано да буџетски дефицит не сме да буде већи од 4,1 одсто БДП-а исти тај закон учинити бесмисленим.

- Влада ће у сваком случају кроз ребаланс буџета то тражити, а то даље има негативне последице. Негативно ће бити и то што ће буџетом за наредну годину бити предвиђено 3,1

одсто БДП-а што је апсолутно немогуће јер ће 2012. бити много гора година од ове - истиче Кнежевић, додајући да ће колико он зна Влада сада тражити измене Закона.

Он сматра да постоји много других начина како се борити са све већим дефицитом. „Апсолутно сам за то да постоје други начини а то су ригиднија контрола јавних набавки, или затварање једног дела „сивог“ тржишта или благовремена наплата пореза кинеским продавцима“, напомиње Кнежевић.

[http://www.danas.rs/danasrs/ekonomija/siva\\_ekonomija\\_cveta\\_u\\_nerazvijenim\\_opstinama.4.html?news\\_id=222407](http://www.danas.rs/danasrs/ekonomija/siva_ekonomija_cveta_u_nerazvijenim_opstinama.4.html?news_id=222407)

## **Сива економија цвета у неразвијеним општинама**

Аутор: Н. Д.

Београд - Национална алијанса за локални економски развој урадила је истраживање о приликама и препрекама за развој предузетништва у десет неразвијених општина у Србији, које је показало да највећи порески терет у овим местима носе радници те да се чак 15 одсто становништва бави пољопривредом. Истраживањем су обухваћени Велико Градиште, Голубац, Бор, Кладово, Мајданпек, Неготин, Бољевац, Зајечар, Књажевац и Соко Бања.

- Република Србија запошљава 20,4 одсто укупно запослених у општинама, а трансфери државе са 39 одсто доприносе укупним приходима општина. Републички Фонд ПИО исплаћује пензије за око 70.000 пензионера у овим општинама. Порески приходи од пореских обвезника који се баве пољопривредом су занемариви, а укупно 15 одсто радно активног становништва се бави пољопривредом. Истовремено, 54 одсто радно активног становништва не плаћа никакве порезе нити је регистровано да има приходе било које врсте - наводи се у извештају НАЛЕД-а.

Према резултатима истраживања, највећи терет за предузетнике и мала предузећа представљају порези на доходак и такса на истицање фирме.

- Далеко највеће оптерећење је на име пореза и доприноса на зараде. Ово оптерећење представља фиксни трошак, који у просеку износи 64 одсто нето зараде. Оно је и главни генератор сиве економије. Предузетници запошљавају у просеку 2,2 радника. Годишњи расход на порезе и доприносе износи око 250.000 динара. Мала предузећа запошљавају у просеку 5,7 радника. Годишњи расход на порезе и доприносе у њима је преко 750.000 динара. Такса за истицање фирме износи у просеку око 30.000 динара годишње по пореском обвезнику. За предузетнике и почетнике, она представља значајну ставку пословања и такође генератор сиве економије, због чега је треба укинути - истичу у НАЛЕД-у и додају да је пореско оптерећење неравномерно распоређено, тако да они који користе највише земљишта унутар општине плаћају занемарив порез. У НАЛЕД-у саветују да се се у овим општинама примени систем плаћања пореза на имовину по квадрату земљишта, који би плаћали сви.

- Просечан порез од само 3.600 динара по хектару годишње, односно 300 динара по хектару месечно, био би довољан да замени све остале пореске приходе укључујући и Републичка трансферна средства - сматрају у НАЛЕД-у.



## Влада сама буши државну касу

Оно на шта су економисти месецима упозоравали управо се и дешава а признање стиже и од саветника премијера Јуриј Бајеца. Елем, Србија неће успети да обузда трошење пара

и дефицит буџета сигурно ће бити већи од 120 милијарди динара, то јест од 1,2 милијаде евра. Економски саветник српског премијера Јуриј Бајец изјавио је да ће бити тешко обезбедити да Србија не прекорачи утврђени ниво дефицита републичког буџета од 120 милијарди динара до краја године. У случају да дође до пробијања буџетског дефицита недостајућа средства биће обезбеђена уштедама и прерасподелом у буџету, рекао је Бајец.

Бајец је нагласио треба пронаћи решење за финансирање већег буџетског дефицита од планираног, јер смо, како је нагласио, као држава законски планирали да тај дефицит не буде изнад 120 милијарди динара. „Ја мислим да ће крајем године наплата јавних прихода бити нешто боља, јер се то и сезонски редовно дешава”, рекао је економски саветник премијера Србије, уз опаску да се законски предвиђене обавезе буџета не смеју мењати.

Према његовој оцени, повећање неких пореских стопа да би се обезбедила средства за финансирање дефицита није у плану, али решење треба тражити у смањењу издатака за неке јавне набавке код корисника републичког буџета.

Рачуница Бајеца је поприлично чудна и показује да се влада упетљала у коло из којег изласке сем новог задуживања нема.

Ако имате 10 динара а потрошите 11 питање је како ћете прерасподелом надокнадити минус. Наравно да то није могуће, али је могуће смањити трошкове, а то је опет у предизборној години тешко урадити јер се поставља питање од кога узети паре. Када се томе дода и чињеница и изјава Бајеца да држава сигурно нећа повећавати порезе да би напунила буџет јасно је да су нова задуживања једино решење.

Колико ће дефицит на крају године бити тешко је рећи, али је сигурно да су приходи мањи од очекиваних.

Дефицит буџета Србије на крају јула износио је 87,8 милијарди динара, што је 16,1 милијарди више него на крају јуна, објавило је Министарство финансија, а ово сигурно није нимало добра вест и значи да Србија немилице троши незарађене новце. Ако Влада настави да троши овако и да прави минус од 16 милијарди динара месечно, за наредних пет месеци направиће додатни дефицит од готово 80 милијарди динара, а то значи да ће укупан минус достићи близу 170 милијарди динара, или 1,7 милијарду евра, а то је много више него што себи смемо да дозволимо и то је прави пут у пропаст.

Да ће дефицит бити тешко одржати у планираних 120 милијарди динара на годишњем нивоу потврдио је и економиста Мирослав Задравковић који каже да је то практично немогуће јер би месечне минусе са 16 милијарди динара требало скресати на шест милијарди до краја године, то јест у преосталих пет месеци. Прекорачење планираног буџетског дефицита значи и нови ребаланс државне касе и нови јавни дуг.

И гувернер НБС-а Дејан Шошкић сматра да је „кључно питање да ли можемо обезбедити покриће за новац који недостаје у буџету за ову годину”. Он је навео да су могућности за надокнађивање мањка прихода унапред познате – или ће се ићи на смањење постојећих

трошкова или на раст прихода, који може бити везан за већи степен наплате пореза, смањивање „сиве економије” у систему, или за евентуално реструктурирање начина финансирања државе у смислу корекције неких пореза.  
Е. Дн.

<http://www.dnevnik.rs/node/42301>

## Словенцима јефтиније уз три пута веће плате

Да је цена прехранбених производа у Србији висока непотребно је говорити, као ни то да већ одавно просечна плата грађана наше земље није довољна да се напуни потрошачка корпа.

И док се произвођачи правдају високим ценама које они плаћају да би нешто произвели, а трговци указују да су цене на рафовима незнатно увећане за висину трговачке марже, те да, практично, нико нема неку значајну зараду, чини се да то, ипак, није цела истина. Посебно ако се овдашње цене упореди са ценама истих производа у Словенији, која је већ годинама у Европској унији, где је тржиште одавно отворено и развијено, и где је, тек као напомена, просечна плата готово 1.000 евра, а у Србији чак три пута мања. Међутим, у овој земљи цене су веома сличне оним у Србији, а неретко и ниже. И није потребно много памети да би се израчунало ко добија а ко губи и ко је у бољој позицији - купци и потрошачи у Словенији или у Србији.

У Словенији послује неколико познатих трговачких ланаца, међу којима су и „Меркатор”, „Лидл”, „Хофер” и „Тус”, док је приватних радњи, начичканих широм Србије, веома мало. Занимљиво је да овакви маркети, с, веома широком палетом производа, постоје и у околини малих места, са свега неколико хиљада становника, што, треба ли рећи, у Србији није случај, па је потрошач, ако не живи у близини великих градова, „осуђен” да купује у мањим радњама, где су, по правилу цене увек више.

У рафовима је, наравно, доста словеначке робе, јер и тамо, слично као и у свим земљама, важи слоган „купујмо домаће”. Дакле, словеначких производа је највише, све у складу са слоганом, али је много и оних који стижу из других земаља, пре свега ЕУ. Цене су различите, баш као и понуда, јер то зависи од произвођача, али се слободно може рећи да су оне такве да би пуњење потрошачке корпе грађанима Србије било повољније да обаве у Словенији, него тамо где зарађују.

Сасвим је сигурно да просечан српски потрошач не би ни помислио да, рецимо, килограм брашна у Србији и Словенији кошта готово идентично, а слично је и са ценама уља и шећера. Стварно је тешко је поверовати да се у радњи може купити минерална вода од 1,5 литар за 15 евроценти, а иста количина леденог чаја за свега 25 евроценти. Килограм траписта кошта нешто мање од пет евра, а за једно паковање путера од четврт килограма у Србији у Словенији се може купити бар два и још да преткне јер кошта око 130 динара. И за оне који воле да се осладе куповина у Словенији далеко је повољнија него у Србији јер 100 грама чоколаде кошта од 35 центи па до око 80 евро центи, колико је „милка”, готово да нема паковања слаткиша до око 500 грама који кошта изнад 140 динара. Паковање сендвич-кекса са чоколадом кошта око једног евра, а јефтиније него у Србији може се купити паковање од 750 грама намаза сличног еурокрему јер кошта од 1,55 па до 2,45 евра. Повољније него у Србији може се купити и

косметика и то у ланцу „ДМ”, који постоји и у Србији, а цене су ниже од 15 па до 20 посто. Скупље него у Србији је воће и поврће, а више су и цене свежег меса, јер јунетина кошта и до осам евра.

Чак и одлазак у ресторан готово да се не разликује, јер из новчаника госта у Србији и Словенији треба извадити сличну суму новца. Пица је од 5,5 евра па навише, бечка шницла од 3,5 евра, порција ослића је 5,5 евра, а лигњи 6,5 евра. Колачи су од око 1,5 па до 2,5 евра, воћни купови са сладоледом око три евра, безалкохолна пића око 1,5 евра, а пиво од 1,60 до око 2,6 евра.

На крају, јефтиније је и гориво, јер је литар евродизела нешто изнад 1,20 евра, док је бензин незнатно скупљи али не премашује 1,27 евра. Треба ли рећи да Словенија нити има нафту, нити рафинерију, већ гориво купује по ценама на тржишту, а ваљда и њихови пумпаши зарађују од продаје горива.

*Д. Млађеновић*

## **АКТЕР**

<http://www.akter.co.rs/ekonomijaprint/3955-umesto-novog-modela-opet-sklapamo-puntoq.html>

### **КАДА ЋЕ КРЕНУТИ ПРОИЗВОДЊА АУТОМОБИЛА У КРАГУЈЕВЦУ**

## **Уместо новог модела опет склапамо “пунто”**

**Челници Фабрике аутомобила ФАС Србија у Крагујевцу планирају да од октобра поново почну са склапањем “пунта” и поред ога што на лагеру имају довољно аутомобила за целу следећу годину. Иако из Министарства економије најављују почетак производње новог модела на пролеће следеће године, у синдикату ФАС-а сматрају да је немогуће да до тог рока буду завршени сви потребни радови, урађена и инфраструктура, примљени и обучени нови радници**

Запослени у фабрици “Фијат аутомобили Србија” (ФАС) у Крагујевцу, не верују да је могуће да серијска производња новог модела крене на пролеће следеће године, како су то најавили челници Министарства економије. Зоран Михајловић, председник Самосталног синдиката ФАС-а каже за “Актер” да се по динамици радова, већ сада може закључити да ће бити пробијени предвиђени рокови.

“Касни се са инсталацијом опрема за нови модел, кооперанти још нису ни почели да граде своје хале, не примају се нови радници, а у овој години готово да није ништа урађено на инфраструктурним радовима, све то показује да ми у наредној години нећемо моћи да кренемо са производњом новог модела”, објашњава Михајловић.

### **УМЕСТО ИНВЕСТИЦИЈЕ КРЕДИТ ОД ЕИБ**

Влада Србије и италијански “Фијат” су у септембру 2008. године потписали стратешки Уговор о заједничком улагању у “Заставу”, у укупној вредности од 950 милиона евра. Уговором је предвиђена производња потпуно новог модела А или Б класе у Крагујевцу. Производња би требало да се креће на нивоу од 200.000 аутомобила годишње. Јавност је, међутим, недавно била прилично изненађена када је уместо “Фијатове” инвестиције за опремање фабрике, у



ствари узет кредит од Европске инвестиционе банке (ЕИБ) од 500 милиона евра. Од укупног кредита Србија је била гарант за враћање 200 милиона евра, док су италијански партнер у овом послу “Фијат” и италијанска државна институција која се бави промоцијом извоза, дали гаранције за преосталих 300 милиона.

“Радници у ФАС-у су имали плату на нивоу републичког просека, а када је у марту стало склапање “пунта” плата је смањена на 24.000 динара што је далеко ниже од просека. Када смо се обратили руководству ФАС-а рекли су да нема повећање плата, док не крене производња. Да радници нису криви за то, они су нам да би нас смирили, рекли да се стрпимо и да ће кренути производња у октобру. На наше питање која производња, рекли су да ће се опет склапати ‘пунто’”, наводи Михајловић.

Остаје нејасно зашто се руководство ФАС-а одлучило на овакав потез, када има велике залихе непродатих “пунта”. Како објашњава Зоран Михајловић, продаја “пунта” иде доста слабо, куповна моћ становништва је све слабија тако да потражња константно пада.

“На лагеру има толико аутомобила да би овим темпом продаје била потребна цела следећа година да би се продали. Није проблем да вратимо опрему за склапање ‘пунта’, то неће сметати инсталацији нове опреме, али је питање за које тржиште ћемо производити те аутомобиле”, каже наш саговорник.

## **ДИНКИЋ И ДАЉЕ ЧЕКА ПУТИНОВ ОДГОВОР**

Бивши министар економије и лидер Уједињених региона Србије Млађан Динкић предложио је руском премијеру Владимиру Путину, приликом његове посете Србији у марту, да Русија преко неке своје фирме буде сувласник у компанији “Фијат аутомобили Србија”. “Предложио сам да њихова влада одобри контингент за извоз аутомобила на њихово тржиште, а ми бисмо њима одобрили реципрочни контингент, а такође, заузврат бих предложио влади и “Фијату” да Руска федерација, преко неке своје компаније, буде сувласник “Фијата” и учествује у профиту од извоза аутомобила”, рекао је Динкић. Како су медији тада пренели Путин му је на то детаљно изложио план Русије о развоју аутомобилске индустрије и рекао да ће размислити о том предлогу. Иако је прошло скоро шест месеци од овог предлога Путин још увек није одговорио Динкићу.

## **Новембар рок за инсталацију опреме**

Поновна производња “пунта” не значи да ће бити заустављени радови на припреми за производњу новог модела, наводе запослени у ФАС-у. Њима међутим оптимистично звуче најаве из Министарства економије везане за рокове инсталације нове опреме и почетка производње новог модела. Таква је и најаву Александра Љубића, саветника у Министарству економије да ће нова опрема бити инсталирана до краја новембра. Како наводе запослени у ФАС-у, сам менаџмент из “Фијата” потврдио је да постоји проблем - нису урађени грађевински радови око реновирања хала, које финансира Србија. Наиме, када је Синдикат ФАС-а упитао менаџере из “Фијата” када ће бити постављена нова опрема, они су напоменули да би то могло да се уради јако брзо али због тога што нису завршени сви грађевински радови не постоје услови да се унесе “линија за нову производњу” у хале.

Поред тога што касне радови у самом ФАС-у, проблем представља и што кооперанти још нису почели да граде своје фабрике. Како објашњава Зоран Михајловић, кооперанти су почели са рашчишћавањем терена на Грошници, али још нису почели да граде своје хале.

“Чудно је да постоји план да почне производња новог модела на пролеће 2012. а каже се да ће кооперанти доћи 2013. године. Значи, планира се опет да ми овде само склапамо неки нови модел. Такође, заборавља се да је потребно време да се запосле радници и да се обуче за рад. То важи и за кооперанте и за саму фабрику ФАС. Наиме, пре годину и по дана је примљено 1.150 радника и требало је да још 1.600 буде примљено после годину дана. Међутим, о примању нових радника нико не жели да говори. Са овим бројем запослених ми можемо само да склапамо аутомобил, међутим, ако хоћемо своју производњу морамо да примимо још радника”, каже Михајловић.

Ни на изградњи инфраструктуре није ништа урађено од почетка године, наводе у Синдикату ФАС-а. Они су опет изразили сумњу у процене Министарства економије да ће 12 километара обилазнице од Крагујевца до Баточине бити изграђени до јуна следеће године.

“То је оптимистична прогноза, јер се ради о деоници аутопута где има пуно проблема. Нису уређени имовинско-правни односи, а зна се на какав проблем су наишли, када је требало да се граде фабрике коопераната на Короман пољу. Тада су власници тражили знатно више новца за земљиште па су морали да нађу ново место на коме ће бити добављачи”, каже Михајловић.

Он додаје да запослени у ФАС-у не сумњају да ће кад-тад морати да крене производња новог модела, јер је већ сада доста инвестирано да би се тај пројекат зауставио, али свакако изражавају сумњу у званичне најаве када ће се то заиста и догодити.

“Дошли смо до тачке, где више нема назад, али је велика разлика да ли ћемо да производимо нови аутомобил, или ћемо га само склапати. Ако бисмо га само склапали од делова који би стигли из Италије, као што је био случај са “пунтом”, више бисмо допринели италијанској економији него српској. Такође, велика је разлика ако производњу почнемо сада или на њу чекамо годину дана или више”, сматра Зоран Михајловић.

## **Шта држава каже**

У Министарству економије и регионалног развоја, међутим, убеђују нас да се инвестиција “Фијата” у Србији реализује у складу са уговореним роковима који предвиђају почетак пробне производње аутомобила у децембру ове године, а серијска производње на пролеће 2012. године.

“Све иде по плану, како је и предвиђено. У овом тренутку у фабрици је у току инсталирање опреме и она ће бити уграђена до краја новембра. Пробна производња два нова модела аутомобила почеће током децембра, а серијска производња у пролеће 2012. године”, рекао је Александар Љубић, саветник у Министарству економије и регионалног развоја

“Комплетна инсталација опреме треба да буде готова до новембра, а прва нулта серија према нашем динамичком плану ће почети негде око 15 децембра”, прецизирао је Љубић и да је сва опрема предвиђена за нову фабрику већ стигла, или је на путу до фабрике, а сви грађевински радови су синхронизовани са њеном уградњом.

Када је реч о инфраструктури акценат је стављен на изградњи локалних, приступних

саобраћајница у фабрици, а изградња последњих 12 километара аутопута од Крагујевца до Баточина биће завршене до јуна 2012. године.

Љубић је објаснио да ће “Фијат” производити одређену количину возила, што подразумева и појачану фреквенцију саобраћаја, те се ни у ком случају не жели угрозити комодитет грађана Крагујевца и нагласио да ће “до нове године бити приоритет локална инфраструктура”. И кооперанти долазе, тврди Љубић, те тако они који су у непосредној близини фабрике, и који се налазе на самој матичној локацији, већ су почели да изводе грађевинске радове чији се завршетак очекује до краја године, након чега ће се кренути у инсталацију опреме.

Изградња фабрика коопераната на месту старе касарне у Грошници, требало би да почне на време, навео је Љубић.

“И у том парку добављача су почели радови, који се могу видети сваки дан, почело је припремање терена, припрема саобраћајница. Сви кооперанти су изабрали своје извођаче, а према плану који имају, а и како су нас обавестили, биће спремни да својим пуним капацитетом почну серијску производњу. Инфраструктуру, приступне саобраћајнице, зграде, све то треба завршити до краја ове године, а током јануара и фебруара 2012. тестирати сву опрему и бити спремни за почетак серијске производње”, рекао је Љубић.

Он је нагласио да се обучавање радника одвија по предвиђеној динамици. Одређени број људи је већ на обуци у Италији и Пољској, као и у другим земљама где “Фијат” има своје погоне, а део се обучава у Крагујевцу на основу уговора које “Фијат” има са Техничком школом у Крагујевцу, Машинским факултетом и другим образовним установама.

## **ФАС - изборна победа или пораз**

Поред тога што је инвестиција у ФАС јако важна за економски развој Србије, производња у крагујевачкој фабрици аутомобила има и политичку валидност. На прошлим изборима 2008. године управо је договор са Италијанима око производње нових модела у Крагујевцу омогућио успех коалицији на чијем челу је Демократска странка. И сада се планира да вече пред изборе крене производња новог модела. Међутим, по свему судећи то није реално, што не значи да фабрика у Крагујевцу поново неће бити искоришћена за изборни маркетинг. Како за “Актер” каже Зоран Михајловић, не би било изненађење да “свечано”, по трећи пут, пусте у погон линију за склапање “пунта”.

“Или да се увезу аутомобили из Италије и овде се представе као пробна производња”, у шали каже Михајловић.

Међутим, који год маркетиншки трик да се смисли за наредне изборе поновно играње на карту фабрике ФАС може да буде опасно по владајућу коалицију. Пре свега, треба очекивати да ће опозиција ту тему дочекати на нож, а критика свега што је влада урадила у ФАС-у ће наићи на погодно тло међу запосленима у ФАС-у, чије су зараде, пале на 24.000 динара, али и ког више од 1.500 незапослених који годинама чекају да буду примљени у фабрику. Тако да се ФАС пред наредне изборе владајућој коалицију може вратити као бумеранг.

## **ОПРЕМА ИЗВУЧЕНА ИЗ НАФТАЛИНА**

Када је демонтирала опрему за склапање “пунта” компанија ФАС није имала коначно решење за ту линију. По писању медија постојала су три сценарија шта је могло да се ради са њом. По

првом, било је могуће да та линија буде инсталирана у кругу фабрике, као помоћна трака, што је „Застава“ имала и пре доласка „Фијата“. Други сценарио је предвиђао њено измештање у неки од неприватизованих погона „Заставине“ Фабрике аутомобила, како би се производило јефтиније „национално“ возило. Трећи је предвиђао да се ова монтажна линија прода у неку Афричку или Азијску земљу. Испоставило се, међутим, да ова линија још увек није одслужила своје и да ће се на њој и на јесен склапати “пунтићи” 2

“Касни се са инсталацијом опрема за нови модел, коперанти још нису ни почели да граде своје хале, не примају се нови радници, а у овој години готово да није ништа урађено на инфраструктурним радовима, све то показује да ми у наредној години нећемо моћи да кренемо са производњом новог модела” Зоран Михајловић, Синдикат ФАС-а